

תמרורים

השניה של פיקאסו, שנפטר בגיל 92 והשאיר לה, כירושה, רבע מרכוש המיליונים שלו, בו זכתה רק אחר מאר בק מישפטי ממושך עם חמשת היורשים האחרים.

מותו של חבר הפרלמנט הסורי

נפטר **במג'דל שמש, בגיל 67**, השייך **סולימאן קאנג' אבר' סאלח**, נכבד מנהיגי הדרוזים ברמת הגולן. קאנג', שהיה עד 1967 חבר הפרלמנט הסורי, קרא, בראשית הכיבוש, לסיפוח הרמה לישראל, אך היה, עם החלת החוק הישראלי על רמת הגולן, לראש המתנגדים לסיפוח וגם עמד בראש השביתה הכללית לפני שנתיים.

הכתב שעלה מחו"הים

נפטר **בקיבוץ חצור, בגיל 71, יעקב (א'קו) פרחי**, מראשוני כתיבי הספרות בארץ. פרחי, שערך את מדור הספרות הראשון ביומון מישמר (היום: על המישמר) לפני 43 שנים, היה

ניצול השואה והפרס הגדול

הוענק **באוסלו, בירת נורווגיה**, פרס נובל לשלום (270 אלף דולר) **לאלי ויזל**, 58, ניצול שואה ושואן, על "התנגדותו לדיכוי אנושי, כפי שהיא מתבטאת בכתביו ובהרפתאותיו, ויזל, יליד טרנסילבניה (איזור הספר בין צפון-מערב רומניה לדרום מזרח הונגריה), שולח, עליידי הגא צים, עם כל מישפחתו לאושוויץ (שבה נספו אמו ואחותו) ומשם לבוכנוולד (שבה נספה אביו וממנה שוחרר, עלי ידי האמריקאים, בגיל 17). אחרי שנים אחדות בפאריס, שבה החל את עבודתו העיתונאית ככתב ידיעות אחרונות, עבר ויזל, שהיכר כינתיים גם ספרים אחדים על השואה ועל יהודי מיוחד אירופה, לארצות-הברית, בה נטש את העיתונות לטובת האקדמיה (פרופסור לסיפורת בניו-יורק, ולפילוסופיה ב"בוסטון) ולטובת קריירה של רובר ניצולי מחנות-המוות.

המחזאי שהתפרץ לתחנת השירור

הוענק **בשטוקהולם, בירת שוודיה**, פרס נובל לסיפורת **לאקי נונדה אולובולה סווינקה**, 52, מחזאי ניגרי (מטורפים ומומחים). ריקוד היערות). שהוא האפריקאי הראשון שזכה אי-פעם בפרס. סווינקה, מחברם של 20 מחזות ומי שהיה שך שנים רבות פרופסור לסיפורת באוניברסיטה ניגרית, התפרסם בשנת 1968, עת התפרץ לתחנת-השירור, נטל קל-טת מוכנה לשירור, שהכילה נאום של ראשיה-המשלה, והחליפה בקלטת אהרן, בה דרש מראשיה-המשלה להתפטר. היה זה מעשה שעלה לסווינקה כחודשיים מאסר.

הקונסול הכותב סיפרי-מתח

נחוג **יוסיהולדו 55 של דויד קונזול**, הידוע יותר בשם-העט שלו, ג'ון להיקארה, מחברם של 11 סיפרי-מתח שגיבוריהם, בדרך כלל, מרגלים-עריקים או מרגלים-סוכנים כפולים. קונזול-להיקארה היה, לפני הצלחתו כסופר (מהמרגל ששב מן הכפור עד המתופפת הקטנה, שגיי בורי עלילתה הם ישראלים ופולטינינים) איש מודיעין בריטי, מורה ואיש שרות-החץ (קונסול בריטניה בהאמי בורג הגרמנית).

מותה של מלכת הבר הציבעוני והרך

נפטרה **מסרטה-הריאות, בגיל 36, ציפי חן**, מעצבת-אופנה שנודעה בסגנונה הספורטיבי-הוורוד ובכדיה הציבעוניים, הרכים והוורודים, שמשכו אליה לקוחות מעולם המישחק והמור (שימי תבורי, אילנה אביטל). מחלתה של חן, ילידת חיפה, שהחלה את דרכה כמורה, התגלתה בחורף האחרון, עת החלה סובלת מהתקררויות תכופות ומשיעולים אי-קיי, וגם הוצאת ריאה אחת לא הצליחה לעצור את המחלה.

הרומנית שירשה את המיליונים

התאבדה **במוז', שעל חוף הריוויירה הצרפתית, בביתה הכפרי בן 35 החדרים, ביריית-אקדח בראשה, בגיל 60, זקלין פיקאסו**, אלמנתו זה 13 שנים של גדול ציירי המאה, הס' פרדי פאבלו (גוארניקה) פיקאסו, שנשא אותה לאשה כשהוא היה בן 79 והיא בת 35. זקלין רוק היתה מורה לריקוד ורומנית לפני שהיתה לאשתו

המייסדים: פלומין, הרמלך, צייץ, לפיד, דולצין, ברמן שירת הברבור

של צייץ, אבל הוא בעצמו הסביר את פרישתו בכך שהוא לא תפקד. כשיושב-ראש-ההנהלה של מפלגה מודיע ברעש גדול. אני מתפטר" זה מתפרש כציבור כשילון וסוף-הדרך של מפלגה.

אני לא ממחר להסיק מסקנות. ביום שרשמתי את הרשימה, אמרתי שאיני חושב שיש מקום לרשימה נוספת לכנסת. יש מקום לגוף שלנו פלוס ל"ע" שינוי ואולי גופים נוספים. אני בהחלט חושב שאם הבחירות לא תוקרנה, תומי עשוי להגיע לכנסת. אגב, לפני שהצטרפו אליי כל האנשים האלה, ב-1984, ערכה מינה צמח סקר, שהראה שרובינשטיין ואני יכולים להביא ביחד שישה אנשים לכנסת!

קילקלו ליי? לאו דווקא לי. אני בכלל לא רוצה להגיע לשם. אני גם לא מתרגש בפוליטיקה, כמו בעסקים — פעם למעלה, פעם למטה. הפירסומים לא משפיעים עליי עד כדי כך. זה לא שאני מנותק.

כשאני מנסה לגייס בימים אלה אנשים, יש מי שמרמים גבה. אבל עובדה: אני יכול להראות, מהימים האחרונים, 50 חתימות חדשות! נכון, לא באים המונים, אבל גם לא חשבת שיבואו. אני משער שחלק מאלה שבאו מהמפלגה הליברלית — יחזרו לשם בקרוב, כי הם הגיעו אלינו כמיקרה. האם אצטרע על כך? זה לא תלוי בצער שלי.

המתיחות בינינו ודאי שנשארה. או מה יש? איפה אין מתיחות? מה פיתאום שזה ישפיע עליי? אחרי הודעתו הרמתית של צייץ, אותם האנשים שהיו בהיסטריה לפני הוועידה ובארי פוריה בתחילתה — נעשו עצובים. אני תמיד רגוע.

בינתיים האטתי את קצבי-החיים שלי. צימצמתי את עבודתי כעורך-דין, אני יותר נישוח. יש לי זמן לקרוא — החל בסיפורת היסטורית, סיפורת יפה, ועד לסיפורת בלשית.

אני רואה גם הצגות, בעיקר כשאני בלונדון.

קולנוע? פחות. תחביבים? הפוליטיקה היא התחביב שלי.

אילו היו לי תחביבים אחרים, אולי לא הייתי עוסק בפוליטיקה.

ככה אני מעביר את זמני הפנוי. אני רוק, עמרתי להתחתן כמה פעמים, ולא יצא. אחר-כך, בגיל ארבעים-חמישים, החלטתי שזה לא מתאים לי. אני אינדיבידואליסט.

אני מתחזק על כך. לא ילדים? אולי רק על זה. גם כן, לא אוכל לומר שזה ער כדי חרטה. אני גם מנחם את עצמי שיש כליכר הרבה סיכונים בגידולי ילדים, כמו סמים. אולי רק הרווחתי.

המשכית? אני מאותם הסבורים שהמין האנושי שלכך מעולה עד שצריך...

ובאשר לי — אינני מתכוון לחיות אחרי שאמות, כך שאין לי צורך לדאוג לשמי אחרי מותי. אני לכר ומרגיש את עצמי לגמרי לא רע.

המפלגה מגוף המונה 27 חברים בלבד — לגוף המונה 33 חברים. זה היה כל העניין: לתת קצת ייצוג לאנשים החדשים. הם לא רדשו אפילו ייצוג הולם, רק מינימום. אחרת היה נוצר מצב, שמי שבאו מהמפלגה הליברלית — זורם בעורקיהם דם כחול, ואילו האחרים — חוטבי-עצים ושואבי-מים.

חתימות חדשות

מעילות במפלגה המשיכה להתנהל. תומי לפיד המזכ"ל — אני המלצתי עליו לתפקיד, וגם כאן היה סיפור שאיני מוכן לפרט. הם חששו ממנו, ניסו לעשות כל מיני תרגילים — והוא איש יעיל. הוא עבד קשה, ביקר בסניפים. היתה הצטרפות סכירה למפלגה.

ברור שההתפרעות בוועידה פגעה — קשות אפילו — בתיקויות. אבל התחלנו להתאושש. לא התכוונתי להקים גוף חרפעי, שאליו ינהרו המונים, אלא גוף

בכלל התנגד לרעיון. רק משהתברר עתיד האיחוד עם חרות, הוא הצטרף. לא כהתלהבות יתירה. אני יודע שהוא מצטייר אחרת בציבור. בעצם, המרכז הליברלי שרשמתי ב-1983 הוא התשתית של המפלגה. רק ב-1986 הצטרפו האחרים.

מתי הרגשתי שהרברים מידרדרים, נשמטים משליטתי? בוועידה זאת היתה כבר תחושה חריפה. שרברים מידרדרים לכיוון הלא-נכון. לא נכ" נסתה לפאניקה. כזה אני. מצד שני גם לא נכנסתי לפאניקה לפני הוועידה, כשכמה מהמייסדים — אני לא מוכן לנקוב בשמות — חששו שאיש לא יגיע לוועידה. אני הראיתי להם כבוד רוח רשימות מריוויקות של האנשים שיגיעו, והם לא האמינו. ממש היו בהיסטריה.

אחר-כך הסתר שכמעט רייקתי. כשאנשים צבאו על דלתות הבימה, נכנסו כמה מהמייסדים לאופוריה. אני שמרתי כל הזמן על שלוות. כזה אני. נוצרה מתיחות ביני לכינם, שאר המייסדים. הוויכוח היה על כך שהם

ברמן עם בגין (1980) *משלנו הוא"

רצו לשלוט לחלוטין בכל, ואילו אני טענתי שזה מגוחך. אם רוצים לקבוע מניית-יסוד, צריך לקבוע אותו לפני שיוצאים לבורסה, ולא אחרי זה. לא התכוונתי ליצור מפלגה של בורים. לא ניתן היה לרמות את הקהל. המתיחות היתה סמויה. היא פרצה אחרי הוועידה, כשהם ראו שאני תומך בחברים החדשים.

היו גם חילופי-דברים קשים, בטח. היו עם יחזקאל פלומין, יחזקאל הרמלך. צייץ אפילו הזמין אותי לביתו והציע לי לקחת את השם — כי אני שרשמתי את המפלגה — ולבנות לי מפלגה פרטית. אז התערב אריה דולצין וניסה לעשות שלום-בית. כסופו של דבר הגדילו את הנהלת

שההצטרפות אליו היתה איטית. אבל בטוחה. ואז הודיע פיתאום צייץ שהוא פורש מתפקידו כיושב-ראש ההנהלה. כלל וכלל לא הופתעתי. אני הרי מכיר אותו. הוא ניגש לעניין המפלגה כאילו זה היה פרוייקט-אילון. צריך לגמור עד תאריך זה וזה שני קילר מטרים, ועד תאריך זה וזה — עוד שני קילומטרים. אם לא עומדים בדיוק בלוח-הזמן שלי — אז הוא מתאכזב. יש לו ציפיות עצומות מכל פרוייקט. לרעתי, בכלל אנו לא זקוקים ליושב-ראש-ההנהלה, כשיש מזכ"ל. לשם מה זקוקים לשתי הפונקציות?

אני לא רוצה להעיד על תפקידו * מימין: חסיה מילוא.

מעצבת-אופנה חן מחלה בחורף

ספורטאי בזכות עצמו (כדורעף), שי התגאה בכוחו בדרך שבה עלה ארצה ממולדתו, בולגריה: ערב מילחמת העולם השנייה, בספינת המעפילים טייגר היל, שנתקעה בחוף ימה של תל-אביב (וקישה אותה במשך שנים רבות עד שגרונטאותיה כולקו מן המקום). ממנה ירדו העולים הישר לרחובות תל-אביב הקטנה.

האדריכל של בית-המיקרע

נפטר **בירושלים, בגיל 85, יעקב יהודה**, מי שהיה במשך שנים מהנדס עריית צפת, אך נודע יותר כתחביבו: בניית דגמים של בית המיקרע ותיאורו, לו הקדיש ספר שאותו סיים ערב מותו. יהודה, אדריכל בהשכלתו, הציג את הדגם הראשון ביריד המוזר (תל-אביב, 1933) ואת הדגם השני בתערוכה הבינלאומית (ניו-יורק, 1939).

* קיבוץ השומר הצעיר, דרומית לגדרה, המכונה לעיתים, חצור-אשדוד, כדי להבדיל בניו לעייתית-הפיתוח חצור (הגלילית) שבצפון.